

Nama nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **nama nyelv** vagy **khoekhoe nyelv** (namául: *khoekhoegowab*) egy leginkább elterjedt koiszan nyelv Dél-Afrika részén, ami akárcsak a legtöbb nyelvben, itt is vannak ún. klikk mássalhangzók. A namát három törzs beszéli, ezek: a nama, a damara és a haillom népcsoportok.

A khoekhoe egy nemzetközi nyelv Namíbiában, ahol tanítják is. Namíbiában és a Dél-afrikai Köztársaságban állami tulajdonban lévő műsorszolgáltatási vállalatok produkálnak és sugároznak is rádiós műsorokat ilyen nyelven.

Tartalomjegyzék

Dialektusok

Fonológia

- Magánhangzók
- Tónus
- Hangsúly
- Mássalhangzók

Mintaszöveg

Dialektusok

- Nama-Damara beleértve Sesfontein Damara
- Haillom
- ‡Akhoe maga dialektuskontinuum, és a Haillom, valamint a kalahári khoe nyelvek közbenső

Ezek a dialektusok annyira különböznek egymástól, hogy külön nyelveknek tekinthetők.

- Eini (kihalt)

szintén közel áll, de ma már általánosan számolva mint különálló nyelv.

Fonológia

Nama, Khoekhoe Khoekhoegowab

Beszélik	<div><div></div><div>Namíbia,</div></div> <div><div></div><div>Botswana,</div></div> <div><div></div><div>Dél-afrikai Köztársaság</div></div>
Terület	<div>Oranje,</div> <div>Namaqualand</div>
Beszélők száma	200 000 (2011) fő
Nyelvcsalád	<div>Koiszan nyelvcsalád</div> <div>Központi koiszan nyelvek</div> <div>Khoikhoin nyelvek</div> <div>Nama nyelv</div>
Írásrendszer	latin ábécé

Hivatalos állapot

Hivatalos	<div><div></div><div>Namíbia</div></div> <div>(regionális nyelv)</div>
------------------	---

Nyelvkódok

ISO 639-1	-
ISO 639-2	-
ISO 639-3	- <u>Haillom</u> , <u>naq</u> - <u>Nama hgm</u> - <u>Haillom, naq</u> - <u>Nama</u> (<u>http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=hgm</u>)

A Wikimédia Commons tartalmaz Khoekhoegowab témájú médiaállományokat.

Magánhangzók

A namában összesen öt szájhang /i e a o u/, és három nazális hang van /ĩ ã ã/. Az /u/ erősen kerekített, mint ha /o/ lenne, de csak az /a/ hangnál vehető igazán észre az allofón /ə/ hangként van kihangsúlyozva az /i/ vagy az /u/ előtt.

Tónus

A namában négy vagy öt tónus van leírva, ezek: /á, ā, à/ vagy /ǎ, á, à, ǎ/, amelyek akkor fordulnak elő, ha az néhány mora (magánhangzók és végleges nazális hangok). Az emelkedő tónus magasabb lesz, amikor előfordul egy másik emelkedő tónusban (/í ú/) vagy a nazálisban (/ĩ m/), mint a középső vagy alacsony magánhangzókban.

Hangsúly

Az állandósult szókapcsolaton belül, a szótári szavakban átvesz egy nagyobb hangsúlyt, mint a nyelvtani szavak. A szón belül, az első szótag veszi át a legtöbb hangsúlyt. A többi szótag már kevesebb és kevesebb hangsúlyt vesz át, és egyre gyorsabban és gyorsabban mondják.

Mássalhangzók

A namában 31 mássalhangzó van. Ebből 20 csettintő, és 11 nem csettintő hang található.

Mintaszöveg

A következő mondat egy mintaszöveg nama nyelven:

Nē /kharib !nā da ge llgûn tsî /gaen tsî doan tsîn; tsî /nopodi tsî /khenadi tsî /huigu tsî /amin tsîn; tsî /kharagagu /aon tsîna ra hō.

Ebben a régióban vándorantilopot, oryxot és fehértorkú vízirigót; frankolin-fajdot, guineai baromfit, tűzokot és struccot; és még különféle fajtájú kígyót találunk.

A lap eredeti címe: „https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Nama_nyelv&oldid=20555168”

A lap utolsó módosítása: 2018. október 25., 15:34

A lap szövege [Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 3.0](#) licenc alatt van; egyes esetekben más módon is felhasználható. Részletekért lásd a [felhasználási feltételeket](#).